Tízéves a Szatmár megyei Vállalkozók Fóruma Egyesület

PÉCSI FERENC

Romániában igen későn jelentek meg a kis- és középvállalkozások fejlesztési koncepciójának elemei. Így 1999-ben jelent meg a 133-as számú törvény, amely keretet biztosított volna egy ilyen koncepció alkalmazásához, de megjelenése után több alkalommal a kormány felfüggesztette a törvény egyes rendelkezéseit, és annak ellenére, hogy a jogszabály még ma is érvényben van, nem alkalmazzák annak több szakaszát.

Ma sem létezik Romániában a vállalkozásfejlesztési központok hálózata, amely egy gazdaságfejlesztési intézményrendszert kellene, hogy képezzen, hozzájárulva a helyi gazdaság fejlesztéséhez, a növekedésképes, új vállalkozások létrehozásával és a működő vállalkozások továbbfejlődésének ösztönzésével. A jövő gazdasági szerkezete, az ország versenyképessége és – ha nem is közvetlenül – a társadalmi átalakulás iránya függ többek között attól, hogy mi történik a kis- és középvállalati szektorban.

1992 decemberében született meg a gondolat, hogy a piacgazdaságba való átmenet szükségessé teszi a vállalkozók érdekvédelmének megszervezését. E kezdeményezésből kiindulva 1993. február 16-án, a Szatmárnémeti Törvényszék 12. számú határozata alapján megkezdte működését a Vállalkozók Fóruma Egyesület mint nonprofit, román jogi személy.

Tevékenysége elején az egyesület azt a célt tűzte maga elé, hogy segítse a kis- és középvállalatokat abban, hogy exportorientált tevékenységet folytassanak, figyelembe véve azt a tényt, hogy 1990 után a román belső piac fokozatosan szűkült, és a kis- és középvállalatok fennmaradása szempontjából létfontosságú a külső piacok megszervezése.

Amint az alábbi időrendi bemutatóból is kitűnik, az első években a piackutató és marketingjellegű tevékenységek voltak túlsúlyban.

Később az egyesület évről évre bővítette tevékenységi körét, figyelembe véve a vállalkozók és a külföldi partnerek igényét. Így, foglalkoztunk privatizációs tanácsadással, Phare-pályázatok összeállításával, a határ menti együttműködés fejlesztésével stb.

Mivel 10 éves tevékenységünk igen sokoldalú volt, és az évek folyamán újabb és újabb területek felé tolódott el, úgy vélem, hogy az alábbi időrendi, tömör bemutató tudja leginkább érzékeltetni egyesületünk fejlődését.

1993

– meghívtuk Szatmárnémetibe Anthony Chipps angol üzletembert, aki nagyon sikeres üzleteket bonyolít le ma is Romániában;
– a Vállalkozók Fóruma Egyesület önálló standdal részt vett a nyíregyházi III. Kelet–Nyugat Nemzetközi Kiállításon;
– meghívtuk Szatmárnémetibe és találkoztak az egyesület tagjaival dr. Harald Fiegl úr, a bukaresti osztrák nagykövetség kereskedelmi tanácsosa, Soren Kelstrup úr, Dánia romániai kereskedelmi tanácsosa és Gregorz Miczkiewicz úr, Lengyelország romániai kereskedelmi tanácsosa;
– az egyesület tagjai részt vettek a budapesti EAST-WEST MEETING nemzetközi üzletember-találkozón;
– egyesületünk szervezésében két 24 fős csoport részt vett Budapesten egy vállalkozói tanfolyamon;
– egyesületünk meghívást kapott és részt vett a lengyelországi Sanokban rendezett Kárpátok Eurorégió találkozón;
– részt vettünk a nyíregyházi PRIMOM Alapítvány által szervezett TREND '94 nemzetközi üzletember-találkozón;
– a megyei tanács és a Vállalkozók Fóruma közös delegációja látogatást tett Ausztriában az Alsó-ausztriai Kereskedelmi Kamara meghívására; a delegációt fogadta Alsó-Ausztria gazdasági minisztere is.

1994

– 15 Szatmár megyei cég részt vett a II. Kelet–Nyugat Nemzetközi Befektetői Találkozón, Budapesten;
– 24 cég képviselői részvételével üzletember-találkozót szerveztünk Bécsben, az Osztrák Kereskedelmi Kamara együttműködésével;
– egyesületünk megnyert egy Phare-pályázatot 4200 ECU értékben, amelyet irodatechnika vásárlására fordítottunk;
– a Vállalkozók Fóruma Egyesület kezdeményezte, hogy Szatmárnémetiben egy vállalkozásélénkítő központ alakuljon, amelynek fő célja, hogy bekapcsolja Szatmár megye kis- és középvállalkozásait az Európai Unió különböző vállalkozásélénkítő programjaiba (tanácsadás, menedzserképzés, hiteldokumentációk összeállítása, üzleti tervek kidolgozása, a helyi önkormányzatok gazdasági programjainak kidolgozásában való részvétel stb.); a vállalkozásélénkítő központ megalakítása érdekében a Vállalkozók Fóruma megnyerte az ENSZ bukaresti székhelyű, kis- és középvállalkozásokat fejlesztő központjának anyagi támogatását, amely 18 000 USD értékben szállította a szatmárnémeti központ számára a teljes felszerelést (számítógépek, írógépek, telefonkészü-

lékek, fax, személygépkocsi). A vállalkozásélénkítő központ 1995 elején kezdte tevékenységét, és ma is a közigazgatási palota ötödik emeletén működik.

1995

– újabb üzletember-találkozóra került sor Bécsben, amely nagy érdeklődésnek örvendett az osztrák üzletemberek részéről;
– a nyíregyházi PRIMOM Alapítvánnyal együttműködve megszerveztük az első BUSINESS FORUM elnevezésű regionális üzletember-találkozót; a találkozó megszervezésébe bekapcsolódott a Szatmárnémeti Kis- és Középvállalkozásokat Fejlesztő Központ is; a találkozón száznál több résztvevő volt, 37 romániai cég Szatmár, Bihar és Kolozs megyéből, és 25 magyarországi cég képviseltette magát.

1996

– megrendeztük a BUSINESS FORUM '96 regionális üzletember-találkozót, amelyen 146 cég képviseltette magát Ausztriából, Jugoszláviából, Magyarországról, Németországból, Szlovákiából, Ukrajnából és Romániából;
– bővítve nemzetközi kapcsolatait, a Vállalkozók Fóruma üzletember-találkozót szervezett Németországban, Bielefeld városában;
– újabb üzletember-találkozóra került sor Bécsben.

Az eddigi találkozók meggyőztek minket arról, hogy az általunk kifejtett marketingtevékenység a kis- és középvállalkozásoknak óriási segítséget jelent, megnyitja előttük a külföldi piacokat, felkészíti őket arra, hogyan építsék tovább üzleti kapcsolataikat.

1997

– harmadik alkalommal rendeztük meg a BUSINESS FORUM regionális üzletember-találkozót, amely immár hagyományossá vált Szatmárnémetiben;
– újabb üzletember-találkozóra került sor Németországban, ez alkalommal Krefeld városában;
– az eddigi legsikeresebb találkozósorozatot szerveztük meg Svájcban, Zürichben és Baselben. A svájci útnak az a különlegessége, hogy először jutott el Svájcba egy kis- és középvállalatokat tömörítő romániai küldöttség, egy egyesület szervezésében; Svájcban nagyon komoly tárgyalásokat folytattunk két olyan intézménnyel is, amelyek arra hivatottak, hogy elősegítsék a román–svájci kereskedelmi kapcsolatokat, illetve svájci befektetők romániai beruházásait;
– az év második felében az egyesület új szolgáltatást fejlesztett ki a külföldi befektetők számára, figyelembe véve azt a tényt, hogy az 1996 novemberében hatalomra jutó kormánykoalíció felgyorsítani óhajtja Romániában a privatizációs folyamatot; a szolgáltatás keretében folytonos tájékoztatást nyújtottunk az érdekelt befektetőknek a privatizációs tenderkiírásokról, a tender megnyerése esetén megszerveztük az adás-vételi szerződés megkötésének minden mozzanatát, jogi tanácsadást nyújtva a külföldi befektetőnek.

1998

– megrendeztük március 27-én a BUSINESS FORUM '98 regionális üzletember-találkozót, amelyen ez alkalommal részt vettek a svájci OSEC kereskedelmi kapcsolatokat támogató szervezet képviselői is;
– május első felében Olaszország több városában rendeztünk találkozókat a romániai és olasz üzletemberek között, együttműködési szerződést írtunk alá a Centro Estero Camere Commercio Lombarde milánói székhelyű szervezettel, amely az észak-olaszországi kereskedelmi kamarákat tömörítő szervezet;
– október 26-án konferenciát szerveztünk a CEFTA egyezmény által kínált gazdasági együttműködési lehetőségekről, amelyre meghívást kaptak a CEFTA-tag országok kereskedelmi tanácsosai, vámszakértők, valamint külföldi együttműködésben érdekelt vállalkozók, szakmai szervezetek, vállalkozásfejlesztési központok stb.;
– tanácsadást nyújtottunk Szatmár megye önkormányzatai számára (Nagykároly, Batiz, Börvely, Szatmár Megyei Önkormányzatok Egyesülete) Phare-pályázatok összeállításában (Credo, Ecos-Ouverture), figyelembe véve Szatmár megye földrajzi fekvését – Magyarország és Ukrajna szomszédságában –, amely lehetővé teszi a határmenti regionális együttműködést;
– folytattuk a privatizációs tanácsadást külföldi befektetők számára.

1999

– március 26-án került sor a BUSINESS FORUM '99 regionális, nemzetközi üzletember-találkozóra, amelyen több mint 120 cég képviseltette magát Bulgáriából, Csehországból, Magyarországról, Szlovákiából, Ukrajnából és Romániából;
– április 23-án megbeszélésre került sor a Szatmár megyei vállalkozók és dr. Vasile Pop, a bukaresti EximBank főtitkára között, az exportfinanszírozási lehetőségekről;
– elkezdtük egy térségfejlesztési koncepció kidolgozását Szatmár megye, valamint a határ menti régió számára;
– június 18-án konferenciát szerveztünk Románia északnyugati régiójának privatizációs lehetőségeiről, a térségbeli

befektetések mértékének növelési esélyeiről. Előadásokat tartottak az Állami Tulajdonalap (ÁTA) elnökének tanácsadója, az Országos Fejlesztési Ügynökség igazgatója, Magyarország, Németország és Ausztria kereskedelmi kirendeltségeinek vezetői, valamint külföldi befektető cégek (ECONOMIX RT., CORVINUS RT. stb.) igazgatói. A meghívottak között szerepeltek Románia északnyugati régiójának területi ÁTA-igazgatói, a privatizálandó cégek igazgatói, valamint potenciális kül- és belföldi befektetők;

– szeptember 25-én a regionális kapcsolatokban rejlő lehetőségeket bemutató tréningre került sor, amelynek keretében a régió településeinek polgármesterei, a térség- és regionális fejlesztés területén tevékenykedő intézmények és szervezetek képviselői, két magyarországi EU-szakértő – RÓKA László és KÉZY Béla – előadásában, ezen a területen végzett sikeres munkához szükséges, fontos információkhoz juthattak. Ugyanakkor bemutatták a hamarosan beinduló SAPARD és ISPA vidék- és infrastruktúra fejlesztési programok pályázatainak elkészítési módszertanát.

– 1999. július 19. – Szemináriumot tartottunk az ISO 9001 minőségbiztosítási rendszer bevezetéséről. Dr. Kerekes László, a kolozsvári Műszaki Egyetem professzora tartott előadást a minőségbiztosítási rendszerek bevezetésének az előnyeiről. Egyre inkább követelménnyé válik a külföldi szállítások esetében és különösképpen a közbeszerzéssel kapcsolatosaknál az ISO 9001-es minőségbiztosítási rendszer meglétét igazoló tanúsítvány.

– vállaltuk Szabolcs-Szatmár-Bereg és Szatmár megye határ menti régiójának közös területfejlesztési tanulmányának elkészítését. A tanulmány a fontosabb területek (mezőgazdaság, ipar, infrastruktúra, turizmus, humán erőforrások, szolgáltatások, kis- és középvállalkozások) fejlesztési koncepcióját, a közös problémák megoldásának és az együttműködésnek a lehetőségeit tartalmazza. A határ mindkét oldalán bevont ágazati szakértők által elkészített értékelések lehetőséget nyújtanak a megfogalmazott fejlesztési irányok és konkrét elképzelések alapján jövőbeni pályázatok kidolgozására és finanszírozási források hozzáféréséhez.

– tanácsadást szerveztünk a megye vállalkozói számára az európai uniós programok pályázati anyagának az elkészítésében. A Román Regionális Fejlesztési Hivatal által meghirdetett pályázati kiírás során az ipari szerkezetváltást elősegítő támogatásban 4 Szatmár megyei vállalkozás részesült. A négy jóváhagyott pályázatból kettőt a Tanácsadó Központ, egyet a Vállalkozók Fóruma Egyesület készített el, egyik elkészítéséhez a Vállalkozók Fóruma tanácsadást nyújtott. A SAPARD mezőgazdaság-fejlesztési program keretében a Vállalkozók Fóruma Egyesület 3 pályázati anyagot készített el.

– egy korábban megfogalmazott elképzelés és szükséglet alapján 1999. november 18-án csütörtökön délután 18 órától a Vállalkozók Fóruma Egyesület a Kis- és Középvállalkozásokat Fejlesztő Központtal együttműködésben első alkalommal rendezte meg a Vállalkozói Klubot Szatmárnémetiben. A Vállalkozói Klub meghirdetett célja a vállalkozók közötti információáramlás elősegítése, amihez egyesületünknek sikerült egy „békebeli, kávéházi hangulat”-ot biztosítani. Itt ismertették az Új Kézfogás Közalapítvány új támogatási rendszerét, valamint egyéb programokat.

– az itt elhangzott javaslat értelmében ezen a vállalkozói klubtalálkozón a fő téma a 1999/133-as törvény által a kis- és közepes vállalkozások számára nyújtott kedvezmények volt. A törvény által biztosított kedvezmények mellett bemutatták a Romániában a kis- és közepes vállalatok számára hozzáférhető finanszírozási forrásokat.

2000

– vállalkozói klubbal egybekötött éves közgyűlésen bemutattuk a Vállalkozók Fóruma Egyesület által az 1999-es év során kivitelezett rendezvényeket, valamint a 2000. év programtervezetét, amellyel kapcsolatosan a vállalkozók kifejthették észrevételeiket. A találkozó fontos mozzanata volt a Vállalkozók Fóruma Egyesület tagjainak döntéshozatala az egyesület alapszabályának módosításáról, amelynek értelmében az egyesület a Szatmárnémeti Iparos Otthon jogutódjává válna, és visszaigényelheti annak ingatlanait.

– a Vállalkozói Klub meghirdetett célja elérésének érdekében meghívtuk a szatmárnémeti területi vámhivatal parancsnokát, Ioan Victor SABAU urat, a szatmárnémeti pénzügyi igazgatóság vezetőjét, Gh. CALAIANU urat, valamint a szatmárnémeti területi FPS igazgatóját, Ioan MISCA urat. A meghívottak az 1999/133-as kis- és középvállalkozások törvényének a személyükben képviselt intézmények által gyakorolt alkalmazását ismertették.

– egyesületünk meghívást kapott a Temesvári Magyar Nőszövetség, valamint Bárányi Ferenc, az RMDSZ temesvári parlamenti képviselői irodája részéről egy helyi vállalkozásfejlesztési központ létrehozásának szükségességét bemutató előadás megtartása céljából. A Temes megyei 60 ezres magyar közösség vállalkozói szférájából megjelent mintegy 50 vállalkozó előtt bemutatták egyesületünk eddigi tevékenységét, hangsúlyozva a vállalkozásfejlesztésben, a kis- és középvállalkozók érdekképviseletében elért eredményeinket, valamint a fontosabb támogatási programokat (Phare, SAPARD, ISPA, Új Kézfogás Közalapítvány stb.). A romániai vállalkozásfejlesztési központok hálózatának bővítése és a Temes megyei magyar vállalkozók ezirányú bevonása érde-

kében a Vállalkozók Fóruma Egyesület kinyilvánította támogatási szándékát.

– 2000. március 24-én ismét szervezett találkozót tartottunk a Vállalkozók Fóruma Egyesület által működtetett Vállalkozói Klub keretében. Ez alkalommal meghívást intéztünk a Pénzügyi Hivatal Szatmárnémeti Igazgatóságához azzal a céllal, hogy szakemberei az új adórendszerrel és főleg a nyereségadóval kapcsolatosan részletes információkkal, valamint a felmerülő kérdésekre válaszokkal szolgáljanak az érdekelt vállalkozók számára. A helyi Pénzügyi Igazgatóság képviseletében Marin Blidar osztályvezető és Rodica Grădinaru szóvivő asszony jelent meg.

– sikeres pályázatot dolgoztunk ki a szatmárnémeti PAUL IMPEX KFT. számára, amely visszatérítendő támogatást igényelt elsődleges privatizációra. Ennek nyomán 150 új munkahely létesül az elkövetkező években Szatmárnémetiben, és sikeresen fejeződik be egy ingatlan privatizációja.

– egyesületünk meghívást kapott a Krasznai Polgármesteri Hivatal és a Pro Crasna Alapítvány részéről egy pályázati lehetőségeket bemutató előadás megtartására, valamint a térség fejlődési potenciáljának felmérésére és a fejlesztés irányvonalainak meghatározására 2000. május 22-én, Kraszna, Szilágy megye, vállalkozói összejövetel alkalmából. A Szilágy megyei település egy kb. 9 ezres község 5 ezer lakosú központja, amelynek önkormányzati, vállalkozói, illetve magánszférájából megjelent mintegy 30 résztvevő előtt bemutatásra került egyesületünk eddigi tevékenysége, hangsúlyozva a vállalkozásfejlesztésben, a kis- és középvállalkozók érdekképviseletében elért eredményeinket, valamint a fontosabb támogatási programokat (Phare, SAPARD, ISPA, Új Kézfogás Közalapítvány stb.)

– 2000. május 22-én a Nagykárolyi Református Egyházmegye havi ülése szolgált alkalommal az aktuális pályázati lehetőségek bemutatására a kisebb településeken élő magyarság összetartó erejét jelentő egyházak képviselői előtt. Ennek nyomán a Nagykárolyi Református Egyházmegye 34 községében szolgáló, mintegy 22 ezer magyar reformátust képviselő lelkipásztor közvetítésével eljuttattuk a pályázatok elkészítéséhez szükséges információkat, valamint a részvétel feltételeit.

– 2000. május 24-éna nagykárolyihoz hasonló pályázati ismertetőt tartottunk a Szatmárnémeti Katolikus Püspökség által szervezett gyűlés alkalmával. A klubtalálkozók mellett folyamatosan végeztünk tanácsadási tevékenységet a régió vállalkozói és önkormányzatai számára, különös hangsúlyt fektetve az Új Kézfogás Közalapítvány által kidolgozott támogatási rendszerre.

– a nyíregyházi PRIMOM Alapítvány és a szatmárnémeti Vállalkozók Fóruma Egyesület közös, a Phare CREDO program keretében jóváhagyott, *Szatmár megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közös területfejlesztési koncepciója a határmenti együttműködésre* elnevezésű projektjében megtartott munkaműhelyek során a két határ menti megye ágazati szakemberei (mezőgazdaság, turizmus, környezetvédelem, kis- és középvállalkozások) konkrét projektjavaslatokat fogalmaztak meg, amelyek bemutatására 2000. július 14-én Szatmárnémetiben került sor.

– egyesületünk elkészítette a *Vállalkozói kézikönyv* című útmutatót, amely tartalmazza a cégalapításhoz és a cégek működéséhez szükséges időszerű információkat az adók és járulékok, a törvénykezés (vám, közbeszerzés, tenderek, ingatlanpiac), a bankok, az értékpapírpiac, a lízinglehetőségek bemutatását, finanszírozási lehetőségek és a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások, kedvezmények részletes leírását, valamint a szerzői jog és védjegy használatát. A *Vállalkozói kézikönyv* című kiadvány egy eszköz annak érdekében, hogy a vállalkozó és leendő beruházó hozzájusson megbízható, hiteles információkhoz, amelyeket tevékenysége során felhasználhat, és hatékonyabb működést biztosít. A beruházók számára is hasznos kiadvány segítségével hozzájárulhatunk a térségbe irányuló befektetések volumenének növekedéséhez.

– egyesületünk évek óta foglalkozik befektetési lehetőségek azonosításával, külföldi befektetőknek nyújtott tanácsadással. 2000 augusztusában a SOFI (Swiss Organization for Facilitating Investments) és egy komoly befektetési szándékkal érkezett svájci vállalkozó felkérésére, konkrét leírás és ajánlat alapján egy egészen Aradig terjedő határmenti övezetről rövid tanulmányt készítettünk, ugyanott feltérképeztük a potenciális lehetőségeket, sőt helyszíni látogatásokat, valamint az érintett önkormányzatok vezetőivel személyes találkozókat szerveztünk. A munka eredménye nyomán hozott döntés alapján egyesületünk megbízatása 2001 őszén a beruházás megvalósításával ért véget.

– a Regionális Fejlesztést támogató PHARE Program szeptemberi fordulójának keretében egyesületünk ismét sikeres pályázatot készített, amelynek nyomán mintegy 50 ezer euró értékű beruházással 30 új munkahely létesült.

– elkészítettük a Phare RO 9707.01 programban létrehozott, a Helyi Önkormányzatok Modernizációs Alapjából (FMAPL) finanszírozott ADASTER (*Európai normák meghonosítása a romániai helyi önkormányzatokban* – ford.) elnevezésű pályázatot, és előkészítettük ennek lebonyolítását. A pályázat haszonélvezője a Batizi Polgármesteri Hivatal volt. A projekt részeként kétnapos